

Drejebog for dagtilbud i forbindelse med modtagelse af ukrainske familier med børn

Version 2, april 2022

1

HVORDAN MODTAGER VI UKRAINSKE BØRN OG FORÆLDRE?

Invasjonen af Ukraine har drevet millioner af ukrainske familier på flugt. I Aarhus Kommune byder vi de ukrainske fordrevne velkommen og gør vores bedste for, at de kan få en tryk og god start på deres ophold i Danmark, uanset om der er tale om et kortere, længerevarende eller på sigt permanent ophold.

Et bredt flertal i Folketinget har den 16. marts 2022 vedtaget en særlov, der skal sikre personer der er fordrevet fra Ukraine midlertidig opholdstilladelse og dermed få skabt grundlag for en hverdag med skole, uddannelse og arbejde i Danmark.

I denne drejebog for dagtilbud om modtagelse af ukrainske familier med børn har vi samlet nyttig viden om:

- Indskrivning og optagelse i dagtilbud
- Modtagelse af barnet i dagtilbuddet
- Hvor I kan finde mere viden
- Kontaktinformation

Drejebogen er et dynamisk dokument, som opdateres løbende, efterhånden som situationen udvikler sig.

2

INDSKRIVNING OG OPTAGELSE I DAGTILBUD

For at blive indskrevet i dagtilbud kræver det, at barnet har en opholdstilladelse. Derudover skal barnet eller forælderen have et cpr-nummer samt en folkeregisteradresse i Aarhus Kommune.

Familien skal søge om plads til barnet. Ansøgning skal ske til Pladsanvisningen. Barnet er først garanteret optagelse i et dagtilbud løbende måned + 2 måneder, efter familien har skrevet barnet op. Dog tidligst fra barnet er 26 uger.

Pladsanvisningen sender et tilbud om plads til familien, som de kan takke ja eller nej til.

Der findes en generel engelsk vejledning om opskrivning, indmeldelse mv. på international.aarhus.dk/childcare som der med stor fordel kan henvises til.

INDSKRIVNING MED NEM-ID

Hvis barnets forælder har nem-id, sker opskrivningen via Digital Pladsanvisning på www.aarhus.dk/skrivop Tilbud om plads og accept af plads sker samme sted. Familierne kan få hjælp til opskrivningen i Velkomsthuset på Frydenlund, hvor Pladsanvisningen er til stede mandag til torsdag kl. 9.00-15.00.

INDSKRIVNING UDEN NEM-ID

Hvis familien ikke har nem-id, sker opskrivningen på papir. Blanketterne er tilgængelige i Velkomsthuset på Frydenlund, hvor Pladsanvisningen er til stede mandag til torsdag kl. 9.00-15.00. Tilbuddet om plads sendes til familiens folkeregisteradresse eller alternativt mailadresse.

STARTDATO

Et barn kan som udgangspunkt tidligst tilbydes pasning løbende måned + 2 måneder til førstkommande 1. eller 16. i måneden efter ansøgning herom.

Hvis barnet har brug for akut pasning, skal familien kontakte Pladsanvisningen enten i Velkomsthuset på Frydenlund eller telefonisk på tlf. nr. 8940 2000 i Pladsanvisningens telefontid.

INTERNATIONAL VUGGESTUE

Aarhus Kommune har et internationalt tilbud til børn i alderen 6 måneder til 3 år. I tilbuddet tales der primært engelsk, og det er som udgangspunkt muligt at få plads med meget kort varsel, da der er ledige pladser. Optagelse kræver dog ansøgning herom til Pladsanvisningen samt opholdstilladelse.

FORÆLDREBETALING OG ØKONOMISK HJÆLP

Optagelse i dagtilbud medfører en forældrebetaling, tilbuddet er altså ikke gratis – heller ikke for fordrevne ukrainere. Ukrainere med opholdstilladelse har dog mulighed for at søge om økonomisk fripladstilskud (economic subsidy) som hjælp til betalingen. Der kan først ansøges om tilskuddet, når man har accepteret en plads i dagtilbud.

Der kan læses mere om økonomisk fripladstilskud på www.aarhus.dk/friplads eller den engelske side international.aarhus.dk/childcare

Det er ligeledes muligt at få hjælp i Velkomsthuset på Frydenlundskolen til ansøgning om økonomisk fripladstilskud.

3

MODTAGELSE AF BARNET I DAGTILBUDET

For ukrainske børn kan situationen være særligt udfordrende. Børn påvirkes forskelligt og bør mødes individuelt der, hvor de er, med de behov som de har. Som voksne rundt om børnene skal vi sætte fokus på at skabe tryghed, tilbyde at tale om det, der bekymrer, samt støtte børnene i at deltage i fællesskaber.

Ved en særlig bekymring for det enkelte barn kan I som altid kontakte PPR via den psykolog, I samarbejder med.

TRYGHED

Skab tryghed gennem struktur, forudsigelighed og kontinuitet. Tilstræb forudsigelighed i hverdagen gennem anvendelse af faste rutiner. Tænk eksempelvis i hyggelig indretning, rolig opstart og afslutning på dagen og så lidt omskiftelighed som muligt. Tilstræb få skift i miljøet og eksempelvis fast gruppesammensætning. Tilbyd evt. fast gennemgående voksenkontakt.

SAMTALE PÅ BARNETS PRÆMISSER

Sæt fokus på at skabe en tillidsfuld relation til barnet. Giv barnet tid og opmærksomhed nok til, at han eller hun tør udtrykke sig. Lyt til barnet og spørg til, hvad barnet har hørt og set.

Lad barnet stille spørgsmål – vis du er til rådighed. Nogle børn vil gerne dele, men respektér også, hvis barnet ikke har lyst til at fortælle om svære oplevelser eller savn.

ANERKEND BARNETS FØLELSER

Barnets oplevelser og følelser i forhold til krigen skal anerkendes. Fortæl barnet, at det er godt, at det kommer til dig og taler om det, der bekymrer. Anerkend, hvis barnet er bange og forklar, at det er ubehageligt, at der er krig. Hold fokus på, at barnets følelser er forståelige og normale.

ORGANISERING

Tydelig organisering af leg, aktivitet og undervisning kan hjælpe til at bryde børnenes forvirring og rastløshed. En tydelig organisering hjælper til at gøre det let for barnet at deltage. Både tilbageholdende børn og udadreagerende børn skal mødes der, hvor de er.

Brug organiseret leg til at give barnet en oplevelse af at kunne lære de andre noget og føle ligeværd. Spørg fx hvordan man tæller til tre eller siger "jeg hedder" på barnets modersmål, hvorefter andre børn i legen skal lære det.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Stil spørgsmål til forældrene, så I får et godt kendskab til barnet. Et tæt forældresamarbejde med regelmæssig kommunikation og gensidig informationsudveksling er et vigtigt middel til at skabe trivsel for barnet.

Det kan være afgørende for et godt forældresamarbejde, at I bruger tolk for at sikre forståelsen, når I holder møde med forældrene. [Se mere om tolk og tolkning her](#). Herudover kan I gøre brug af følgende:

- Brug visuelle metoder i formidlingen af hverdagen i afdelingen og barnets opstart – fx små videoklip eller billeder.
- Brug fx samtalekort som inspiration – se [her](#)
- Inviter forældrene ind til at være med i en aktivitet.
- Brug fx filmene ”Velkommen i dagtilbud vuggestue/børnehave” (bl.a. oversat til engelsk). Find dem [her](#) på kommunens hjemmeside.
- Pjecerne ”Velkommen i børnehave/vuggestue” [her](#).

SUNDHED

Sundhedsplejen er til stede i Velkomsthuset på Høgevej mandag-torsdag kl. 9-12. I kan henvise forældrene til Velkomsthuset, hvis de har brug for vejledning om barnets udvikling, sundhed og trivsel. Der er ingen tidsbestilling, og tilbuddet gælder alle børn/unge i alderen 0-18 år. Når familien har fået opholdstilladelse, vil barnet indgå i Sundhedsplejens almindelige tilbud. Her har sundhedsplejen en særlig opmærksomhed på nytilkomne familier. Kontakt til Sundhedsplejen: [Kontakt Sundhedsplejen \(aarhus.dk\)](#)

Er der tale om syge børn, skal de henvende sig til praktiserende læge/vagtlæge. De kan få hjælp til at komme til praktiserende læge ved at ringe på tlf. 41 40 40 86, hvor de kommer i kontakt med en engelsktalende koordinator, der hjælper dem videre. Telefonen er åben alle hverdage kl. 09:00 - 17:00.

Alle familier tilbydes desuden en helbredsundersøgelse ved Sociallægeinstitutionen, når de melder sig som flygtninge.

Børn fra Ukraine skal – ligesom alle andre børn – holdes hjemme fra dagtilbud ved symptomer på sygdom.

Ved generelle tvivlsspørgsmål om børnenes sundhed og sygdom, kan I kontakte Børn og Unge-lægenes servicetelefon: 41 85 90 09. Børn og Unge-lægerne (aarhus.dk)

TANDPLEJEN

Indrejste ukrainere under 18 år får automatisk adgang til Tandplejens tilbud, hvis de har opholdstilladelse, dansk CPR-nr. og ophold i Aarhus Kommune. Tandplejen registrerer automatisk nye tilflyttere og tilbyder gratis undersøgelser, forebyggelse og tandbehandlinger.

Hvis du oplever, at et barn har ondt i tænderne, så ring til Tandplejen, uanset om barnet har CPR-nr. eller ej. Find kontaktinfo her: <https://tandpleje.aarhus.dk/kontakt/find-din-tandklinik/>

REGISTRERING AF MODERSMÅL OG ERKLÆRING OM DANSK SOM ANDETSPROG

Barnet skal registreres med modersmål, og der skal også indsendes en erklæring om dansk som andetsprog. Registrering af modersmål indberettes som vanligt ved at sende en mail til puf@mbu.aarhus.dk, hvor til også erklæringen om dansk som andetsprog sendes.

Da barnet ikke taler dansk, giver det ikke mening at sprogvurdere med 3-årsvurderingen, og I kan derfor undlade at sprogvurdere. Det noteres i Hjernen & Hjertet ved, at du går ind på selve barnet og vælger: "Vurderings type - fravalg af sprogvurdering" + Uddyb årsag til fravalg. Marker ud for "Barnet har ikke tilegnet sig tilstrækkelige dansksproglige kompetencer til at kunne gennemføre en sprogvurdering".

Når barnet intet dansk sprog kan, har det sprogstøttebehov og skal derfor modtage sprogstimulering.

I kan søge vejledning og sparring hos dagtilbuddets sprogvejleder og hos distriktskonsulenten fra PUF. For mere uddybende information og vejledning om børn med dansk som andetsprog kan I orientere jer i denne [FAQ på AarhusIntra](#).

4

HER KAN DU FINDE MERE VIDEN

- Læs mere om Børn og Unge og Aarhus Kommunes indsats i forhold til håndteringen af situationen med de fordrevne fra Ukraine [her](#).
- Læs Børn og Unges information om Ukraine (eks. alle ledermails, drejebog, pjecer, etc.) [her](#).
- Læs Børne- og Undervisningsministeriets spørgsmål og svar på dagtilbudsområdet [her](#).
- Find gode råd til at tale med børn om krigen i Ukraine [her](#).
- Du kan også finde en pjece på ukrainsk, der kan bruges af ukrainske forældre til at tale med deres børn. Se den [her](#).
- Se Aarhus Kommunes hjemmeside for ukrainere, foreninger, frivillige og virksomheder om håndtering af den særlige situation [her](#).

5

KONTAKTINFORMATION

Har du behov for yderligere information, er du velkommen til at tage kontakt til nedenstående.

Velkomsthus

Høgevej 25, 8210 Aarhus V

Pladsanvisningen

Mail: pladsanvisningen@mbu.aarhus.dk

Børn og Unges fællesfunktioner

Mail: boern.ukraine@mbu.aarhus.dk

